

Warszawa, 1 kwietnia 2022 r.

Instytut Emerytalny sp. z o.o.
ul. Solec 38
00-394 Warszawa

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na prowadzone przez Ministerstwo Finansów konsultacje publiczne projektu *Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (UD347)*, przedstawiamy poniżej stanowisko dotyczące konsekwencji zmian podatkowych wpływających na atrakcyjność długoterminowego oszczędzania w ramach Indywidualnych Kont Zabezpieczenia Emerytalnego (dalej IKZE).

Zachęcanie obywateli do długoterminowego oszczędzania na emeryturę wymaga funkcjonowania w regulacjach tworzących system natychmiastowych zachęt (ulga podatkowa, dopłata) – zostało to udowodnione w wielu badaniach międzynarodowych. Bogatsi o doświadczenia możemy stwierdzić, że zachęta odroczone – np. zwolnienie z podatku od zysków kapitałowych – nie jest motywatorem do oszczędzania (taka zachęta funkcjonuje obecnie w Indywidualnych Kontach Emerytalnych, dalej IKE). Pokazują to również dane prezentowane przez UKNF. Porównując IKZE (funkcjonują od 2014 r., i dają możliwość odliczenia wpłat od podatku) oraz IKE (funkcjonują od 2004 r. ale zawierają tylko zwolnienie z podatku od zysków kapitałowych) wynika z tych danych między innymi, że:

1. Konto IKZE jest częściej zasilane (bardziej systematycznie) niż konto IKE – w 2021 roku na 69% wszystkich kont IKZE dokonano wpłaty, gdy dla IKE ten poziom sięgał 56%.
2. Dynamika wpłat jest na konta IKZE dużo wyższa niż na konta IKE – w okresie od 2017 do 2021 roku CAGR (średnioroczna wzrost) wyniósł dla IKZE 24,4% (z 608 mln zł wzrost do 1 457 mln zł) podczas gdy w IKE ten wzrost był o 1/3 niższy – 16,6% średniorocznie (z 1 209 mln zł do 2 235 mln zł). Po 7 latach wpłaty na konta IKZE stanowią już 65% wpłat rocznych na konta IKE, które jest oferowane od 17 lat.
3. Średnia wpłata dokonana na konto IKZE (w 2021 r. 4 571 zł) stanowi już 91% średniej wpłaty na IKE (odpowiednio 5 006 zł) pomimo dużo niższych rocznych limitów wpłat w IKZE wobec limitów w IKE (2,5 razy mniejszy limit dla osób nie prowadzących jednoosobowej działalności gospodarczej).

Należy zatem odnieść się do przygotowanej zmiany w systemie podatkowym w kontekście długoterminowego oszczędzania w ramach IKZE i skutków wprowadzonych zmian.

Wraz z obniżeniem stawki podatku PIT z 17% do 12% praktycznie zniknie zachęta w postaci ulgi podatkowej by dalej oszczędzać w IKZE, jeśli podatnik rozlicza się w I progu podatkowym (dochody w wysokości pomiędzy 30 tysięcy a 120 tysięcy zł rocznie).

Osoba odliczająca taki podatek będzie musiała:

- zapłacić podatek ryczałtowy 10%, jeśli wycofa środki po 65. roku życia co redukuje ewentualny zysk z odliczenia z 7 p.p. do zaledwie 2 p.p.
- lub 12%/32%, jeśli w trudnej sytuacji będzie musiała wycofać środki z IKZE - wycofanie możliwe jest tylko w całości i cała kwota doliczana jest do dochodu – mogłoby spowodować przekroczenie 2. progu podatkowego i zapłacenie podatków w wyższej wysokości niż dokonane odliczenia.

Oznacza to w praktyce, że około **95% podatników rozliczających się wg skali progresywnej zostanie pozbawiona natychmiastowej (najskuteczniejszej) zachęty i motywacji do odkładania dodatkowych środków do emerytury**, co niewątpliwie wpłynie na zmniejszenie się liczby osób odkładających na przyszłe potrzeby po skończeniu aktywności zawodowej.

Należy jednak podkreślić, że w przypadku podatników rozliczających się na ogólnych zasadach wg skali podatkowej, po przekroczeniu II progu podatkowego obciążonego podatkiem 32% oraz w przypadku podatników rozliczających się wg podatku liniowego 19%, korzyści podatkowe nie ulegają zmianie.

Dlatego postulujemy wraz z obniżeniem stawki podatku z 17% do 12% zmianę regulacji mających na celu efektywne utrzymanie zachęty dla długoterminowego oszczędzania poprzez całkowite zniesienie podatku ryczałtowego w wysokości 10% od wypłat z kont IKZE:

- 1. jednorazowych lub w ratach po ukończeniu 65. roku życia na rzecz osoby oszczędzającej na IKZE;**
- 2. osoby zmarłej na rzecz osoby uprawnionej.**

Z poważaniem